

Kísérleti fizika, 4. gyakorlat

üzemmérnök informatikusoknak

Szükséges előismeretek: Newton-törvények, Newton-féle gravitációs törvény, csúszási és tapadási súrlódás, Hooke-törvény, rugóállandó, közegellenállási erő;

F1. Határozzuk meg a Föld körül geostacionárius pályán keringő műholdak földfelszíntől mért magasságát!

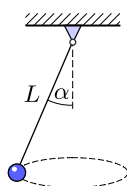
(Geostacionárius pályának azt nevezzük, amelyen a műholdak mindig az Egyenlítő ugyanazon pontja fölött helyezkednek el.)

F2. Két egyforma hosszúságú, 60 N/m és 90 N/m rugóállandójú rugót összekapcsolunk

- sorosan (egy-egy végüket összekapcsolva);
- párhuzamosan;

Mekkora a két esetben a rendszer rugóállandója?

F3. $L = 50$ cm hosszúságú fonálra pontszerű testet rögzítünk, a fonalat pedig a mennyezethez erősítjük. A testet úgy indítjuk el, hogy vízszintes síkú körpályán mozogjon (kúpinga). A körmozgás periódusideje $T = 1$ s.

- Mekkora az inga függőlegessel bezárt α szöge?
- Mekkora a fonálerő, ha az ingatest tömege $m = 300$ gramm?

F4. Egy vízszintes síkú versenypályán a kanyar ívének görbületi sugara $r = 50$ m. Mekkora az a ma-

ximális sebesség, mellyel egy egyenletesen haladó gépkocsi megcsúszás nélkül be tudja venni a kanyart? A kerekek és a pálya közötti tapadási súrlódási együttható $\mu = 0,4$.

F5. Vízszintes asztalon egy 3 kg tömegű kis testet szeretnénk elhúzni egy kötél segítségével úgy, hogy a kötél ferdén felfelé 45° -os szöget zárjon be az asztal síkjával. A tapadási súrlódási együttható 0,5, a csúszási súrlódási együttható 0,4.

a) Legalább mekkora erővel kell húznunk a kötelet, hogy a kis test elinduljon?

b) Ha a test már megmozdult, mekkora gyorsulással mozog a test az asztalon az a) pontban meghatározott erő esetén?

F6. Egy kis méretű téglát 6 m hosszúságú, 30° -os lejtő tetejére helyezünk, majd elengedjük. A csúszási és tapadási súrlódási tényező értéke a téglát és a lejtő között egyaránt 0,3.

a) Mekkora gyorsulással csúszik lefelé a téglát a lejtőn?

b) Legfeljebb mekkora hajlásszögű lejtőről nem csúszna le a téglát?

F7. Becsüljük meg, mekkora sebességgel ér földet egy 2 mm átmérőjű esőcsepp!

Az esőcseppre ható közegellenállási erő $F = C\rho Av^2$ alakú, ahol $C = 0,94$ a gömb alaktényezője, A a csepp homloklapfelülete, $\rho = 1,3$ kg/m³ a levegő sűrűsége, v pedig a csepp sebessége.